

Εικονογραφημένες παροιμίες από το Αφγανιστάν

Βιβλιοπρόταση και κουβεντούλα με τη **MARINA MOGLI**

mar_mogli@yahoo.com, @MarMogli



Η Μαρίνα Μόγλη μας παρουσιάζει το βιβλίο της «Εικονογραφημένες παροιμίες από το Αφγανιστάν» και μας εξηγεί πως η τυχαία συνάντησή με τον Ζέλλεμ έγινε η αιτία δημιουργίας του βιβλίου της. Μέσα από αυτό και τη διδασκαλία της στο Στέκι Μεταναστών, μας συστήνει τον λαό και πολιτισμό του Αφγανιστάν. Την ευχαριστούμε.

Συνεργασία με τον Ζέλλεμ

Με τον Ζέλλεμ συναντηθήκαμε εντελώς τυχαία πριν 2 χρόνια στο Goodreads, μια ιστοσελίδα και forum κριτικής βιβλίων. Είχα ανακαλύψει το βιβλίο του Ζέλλεμ με παροιμίες από το Αφγανιστάν στα νταρί και στα αγγλικά, ενώ ήδη χρησιμοποιούσα ελληνικές παροιμίες στην τάξη μου στο Στέκι Μεταναστών ως μέσο για την κατανόηση της ελληνικής γλώσσας και κουλτούρας. Η ιδέα να το μεταφράσω ήταν του Ζέλλεμ, και εγώ ανταποκρίθηκα με ιδιαίτερη χαρά. Θεωρήσαμε τις παροιμίες από το Αφγανιστάν μέσο για να προωθήσουμε από κοινού τη μόρφωση, την εγγραμματοσύνη, την εκμάθηση της γλώσσας και την διαπολιτισμική επαφή. Αποτέλεσμα της συνεργασίας αυτής υπήρξε το τρίγλωσσο βιβλίο «Εικονογραφημένες Παροιμίες από το Αφγανιστάν» στα νταρί, στα αγγλικά και στα ελληνικά. Το βιβλίο είναι τώρα διαθέσιμο παγκοσμίως σε πάνω από 70 χώρες, και ανάμεσα στις πολλές άλλες χρήσεις του, θα βοηθήσει και στην ενσωμάτωση των Αφγανών προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα ως μέρος ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Οι παροιμίες είναι ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για την ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών, καθώς τους βοηθούν να μάθουν τη γλώσσα της καινούριας χώρας τους με έναν διασκεδαστικό και πολιτισμικά νοηματοδοτημένο τρόπο. Το βιβλίο μπορεί να αποτελέσει ένα υπέροχο μέσο για να βελτιωθεί η μόρφωση και να προωθηθεί η ενσωμάτωση των Αφγανών προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα.

Εκτός, όμως, απ' αυτό, ένα τέτοιο βιβλίο δείχνει τις ομοιότητες μεταξύ Ελλήνων και Αφγανών στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν οι δύο λαοί τη ζωή, σκοπό που, άλλωστε, είχε ήδη καταφέρει η σειρά του Ζέλλεμ με παροιμίες από το Αφγανιστάν σε άλλες χώρες και γλώσσες. Άλλωστε, στην πορεία της μετάφρασης ανακάλυψα πόσες αντίστοιχες ελληνικές παροιμίες υπήρχαν, οι οποίες φυσικά χρησιμοποιούνται και σήμερα.

Όλα τα έσοδα από την πώληση της συλλογής υποστηρίζουν εκπαιδευτικά προγράμματα στο Αφγανιστάν. Περισσότερες πληροφορίες και δημοσιεύσεις στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.afghansayings.com.

Οι σχέσεις Ελλάδας-Αφγανιστάν και η κουλτούρα των Αφγανών

Το Αφγανιστάν είναι μια όμορφη χώρα με ψηλά βουνά, κρύους χειμώνες, αλλά και πεδιάδες. Κατοικείται από διάφορες εθνοτικές ομάδες, τους Παστούν, τους Χαζαρά, τους Ουζμπέκ και τους Τατζίκ. Οι σχέσεις της Ελλάδας με το Αφγανιστάν ξεκινούν από πολύ παλιά, από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η γυναίκα του, η Ρωξάνη, ήταν Αφγανή. Εξάλλου, πολλοί Αφγανοί ακόμη και σήμερα θεωρούν ότι είναι απόγονοι των Ελλήνων και είναι περήφανοι για τα μνημεία του ελληνικού πολιτισμού που βρίσκονται στη χώρα τους.

Λόγω του πολέμου έχουν αρχίσει εδώ και χρόνια πολλοί Αφγανοί να αναζητούν καταφύγιο σε χώρες της Δύσης, ανάμεσα σε αυτές και η Ελλάδα. Μέχρι να αρχίσει η κρίση στη Συρία, οι Αφγανοί ήταν η πολυπληθέστερη εθνική ομάδα ατόμων που εισήλθαν στην Ελλάδα. Σήμερα, λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλοί από αυτούς φεύγουν από τη χώρα μας για την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά παρόλα αυτά υπάρχει ακόμη μια πολυπληθής Αφγανική κοινότητα στην Ελλάδα.

Σπούδασα Αγγλική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έκανα το μεταπτυχιακό μου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, όπου και είμαι υποψήφια διδάκτορας. Έχω διδάξει αγγλικά στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση και ελληνικά ως ξένη γλώσσα για πολλά χρόνια. Από το 2010 διδάσκω ελληνικά σε εθελοντική βάση στο Στέκι Μεταναστών στο Βόλο.

Έχω διδάξει μαθητές από διάφορες χώρες, Ινδία, Αμερική, Πακιστάν, Μπαγκλαντές, Αλβανία, Εσθονία, Ρωσία, Σλοβακία, Μεξικό, Τσεχία, Ουκρανία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Κονγκό, Κορέα, Γερμανία, Άγιο Δομίνικο, Μεγάλη Βρετανία, Μαρόκο, Ιράν, Σουηδία και Τουρκία.

Οι πρώτοι μου μαθητές στο Στέκι Μεταναστών προέρχονταν από το Αφγανιστάν, και έτσι ξεκίνησε η αγάπη μου για τη συγκεκριμένη χώρα και τον πολιτισμό της. Λατρεύω τα ταξίδια και έχω πάει σε πολλές χώρες στην Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Ασία. Εύχομαι μια μέρα να καταφέρω να επισκευτώ και το Αφγανιστάν.

Οι Αφγανοί είναι πιστοί Μουσουλμάνοι, και η θρησκεία παίζει μεγάλο ρόλο στη ζωή τους, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι ανεκτικοί και δεν σέβονται τις άλλες θρησκείες (όπως λέει και η παροιμία από το βιβλίο «Ο Ιησούς στη θρησκεία του και ο Μωσής στη δική του»). Η οικογένεια είναι, όπως άλλωστε και στη Ελλάδα, ιδιαίτερα σημαντική, και ζούνε σε εκτεταμένες οικογένειες, που αποτελούνται όχι μόνο από τους δύο συζύγους και τα παιδιά τους, αλλά περιλαμβάνουν και άλλα συγγενικά πρόσωπα, όπως είναι οι παππούδες, οι γιαγιάδες, οι θείοι ή η θείες και τα ξαδέρφια. Οι γονείς, εξάλλου, είναι αυτοί που αποφασίζουν ποιον θα παντρευτούν τα παιδιά τους και όλοι οι γάμοι γίνονται με προξενίο. Τα παιδιά δείχνουν ιδιαίτερο σεβασμό στους γονείς και στους μεγαλύτερους τους.

Οι Αφγανοί είναι ιδιαίτερα περήφανοι λαός και απίστευτα φιλόξενοι άνθρωποι. Ακόμη κι αν δεν έχουν οι ίδιοι να φάνε θα δώσουν στον φιλοξενούμενο το καλύτερο φαγητό. Ένα άλλο χαρακτηριστικό των Αφγανών, όπως λέει χαριτολογώντας και ένας Αφγανός φίλος, είναι ότι τρώνε ψωμί με όλα τα φαγητά. Επίσης, είναι υπομονετικοί και δεν πτοούνται από τις δυσκολίες. Είναι οι άνθρωποι των βουνών, συνηθισμένοι σε δυσκολίες και αντιξοότητες. Όπως λέει και η παροιμία «ακόμη κι αν ένα βουνό είναι πολύ ψηλό, έχει ένα μονοπάτι για την κορυφή».

Κάτι που χριζει ιδιαίτερης μνοίας είναι η έντονη επιθυμία της νέας γενιάς να μορφωθεί. Οι μαθητές μπορεί να κάνουν μάθημα κάτω από ένα δέντρο ή μέσα σε μια σκηνή με παγωνιά ή καύσωνα έξω, αλλά δεν υπολογίζουν κόπους προκειμένου να αποκτήσουν τη μόρφωση που τόσο επιθυμούν. Κάτι εξίσου εντυπωσιακό αποτελεί το γεγονός ότι είναι ένα έθνος κυριολεκτικά ερωτευμένο με την ποίηση. Ακόμη και άνθρωποι που δεν ξέρουν να γράφουν και να διαβάζουν στη γλώσσα τους, ξέρουν απ' έξω ολόκληρα ποιήματα του Ρουμί ή του Χαφίζ. Λατρεύουν την ποίηση γενικώς, και τους αρέσει και η ελληνική ποίηση.

Όλα αυτά μου θυμίζουν την Ελλάδα μιας άλλης εποχής, που όμως δυστυχώς δεν υπάρχει πια.

